

Ninh Giang, ngày 09 tháng 4 năm 2025

Số: /BC-VKS

BÁO CÁO THAM LUẬN

Kinh nghiệm công tác kiểm sát việc giải quyết đơn khiếu nại, tố cáo của Tòa án; thực trạng việc gửi các văn bản giải quyết đơn của Tòa án, những tồn tại và khó khăn vướng mắc

Thực hiện chỉ đạo của Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Hải Dương tại Công văn số 300/VKS-TTrKT ngày 08/4/2025 về việc tham luận về nội dung “*Kinh nghiệm công tác kiểm sát việc giải quyết đơn Khiếu nại, tố cáo của Tòa án; thực trạng việc gửi các văn bản giải quyết đơn của Tòa án, những tồn tại và khó khăn vướng mắc*”. Viện kiểm sát nhân dân huyện Ninh Giang, tham luận như sau:

Kiểm sát việc giải quyết khiếu nại, tố cáo (KNTC) trong hoạt động tư pháp là nhiệm vụ, quyền hạn của VKSND được quy định tại Điều 30 Luật tổ chức Viện kiểm sát nhân dân năm 2014, kiểm sát việc giải quyết KNTC của người có thẩm quyền thuộc cơ quan điều tra, cơ quan Tòa án, cơ quan Thi hành án dân sự, hành chính, cơ quan thực hiện hoạt động tạm giữ, tạm giam và thi hành án hình sự nhằm đảm bảo việc giải quyết KNTC trong hoạt động tư pháp được thực hiện đúng theo quy định của pháp luật, bảo đảm các quyền và lợi ích hợp pháp của Nhà nước, tổ chức và công dân.

VKSND huyện Ninh Giang đã quán triệt thực hiện nghiêm túc Chỉ thị số 04/CT-VKSTC ngày 28/7/2017 của Viện trưởng VKSND tối cao về tăng cường công tác tiếp công dân, giải quyết KNTC và kiểm sát việc giải quyết KNTC trong hoạt động tư pháp; Thông tư liên tịch số 02/2018/TTLT ngày 05/9/2018 của liên ngành Tư pháp trung ương quy định việc phối hợp thi hành một số quy định của Bộ luật Tố tụng hình sự về KNTC, Thông tư liên tịch số 01/2018/TTLT ngày 05/4/2018 của liên ngành Tư pháp trung ương quy định phối hợp trong việc báo cáo, thông báo về công tác giải quyết KNTC trong hoạt động tư pháp.

Qua công tác kiểm sát việc giải quyết KNTC của Tòa án nhân dân huyện năm 2024 và năm 2025 cho thấy: Tòa án nhân dân huyện Ninh Giang đã cơ bản thực hiện các quy định của pháp luật trong việc thụ lý, giải quyết đơn KNTC. Tuy nhiên, trong quá trình thụ lý, giải quyết đơn KNTC của Tòa án còn có những vi phạm như: Chậm ra văn bản giải quyết khiếu nại; ban hành văn bản giải quyết khiếu nại không gửi cho VKS. VKS đã ban hành 02 yêu cầu ra văn bản giải quyết khiếu nại và 01 kiến nghị đối với Tòa án nhân dân huyện Ninh Giang yêu cầu khắc phục vi phạm. Các yêu cầu và kiến nghị đều được tiếp thu thực hiện.

Qua kết quả công tác kiểm sát việc giải quyết khiếu nại, tố cáo của Tòa án nhân dân huyện Ninh Giang như đã nêu trên. VKSND huyện Ninh Giang rút ra **những kinh nghiệm** sau:

Thứ nhất: Phải thường xuyên nắm tình hình thụ lý, giải quyết KNTC tại Tòa án; phối hợp giữa các khâu nghiệp vụ kiểm sát và các nguồn khác để phát hiện những vi phạm của Tòa án nhân dân huyện để áp dụng biện pháp kiểm sát cho phù hợp.

Thứ hai: Kiểm sát viên phải nắm vững các quy định của pháp luật, quy chế, quy định của ngành, liên ngành, các văn bản hướng dẫn về giải quyết KNTC trong hoạt động tư pháp ở tất cả các lĩnh vực tổ tụng hình sự, dân sự, hành chính, thi hành án.... nhất là Thông tư liên tịch số 01/2018/TTLT-VKSTC-TATC-BCA-BQP-BTC-BNN&PTNT ngày 05/9/2018 quy định việc phối hợp thi hành một số quy định của BLTTHS về khiếu nại, tố cáo để vận dụng vào nhiệm vụ kiểm sát việc giải quyết KNTC của Tòa án.

Thứ ba: Đồng chí Viện trưởng VKSND huyện phải thường xuyên quan tâm, sâu sát, quyết liệt trong lãnh đạo, chỉ đạo, điều hành (giao việc và kiểm tra công việc) đối với công tác kiểm sát việc giải quyết KNTC trong hoạt động tư pháp; quán triệt kịp thời các văn bản có liên quan, thông báo rút kinh nghiệm của VKS cấp trên để Kiểm sát viên nắm vững, vận dụng trong công tác.

Thứ tư: Thường xuyên tổng hợp những khó khăn, vướng mắc, bất cập trong công tác kiểm sát việc giải quyết đơn khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp để báo cáo cấp có thẩm quyền hướng dẫn kịp thời.

Qua công tác kiểm sát việc giải quyết khiếu nại, tố cáo của các cơ quan tư pháp nói chung và của Tòa án nhân dân huyện nói riêng, đơn vị còn gặp **những khó khăn, vướng mắc** sau:

Một là, Bộ luật Tổ tụng hình sự năm 2015, sửa đổi, bổ sung năm 2021 (BLTTHS năm 2015) và Thông tư liên tịch số 02/2018/TTLT-VKSTC-TANDTC-BCA-BQP-BTC-BNN&PTNT ngày 05/9/2018 của liên ngành tư pháp trung ương, quy định việc phối hợp thi hành một số quy định của BLTTHS về khiếu nại, tố cáo (gọi tắt là Thông tư liên tịch số 02/2018) không quy định về việc giải quyết đơn kiến nghị, phản ánh trong tổ tụng hình sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Viện kiểm sát. Theo quy định tại Quy chế số 222 thì: “Đối với đơn đề nghị, kiến nghị, phản ánh, yêu cầu thuộc thẩm quyền xử lý, giải quyết của Viện kiểm sát, thì đơn vị kiểm sát và giải quyết đơn chuyển đến các đơn vị có trách nhiệm hoặc người có thẩm quyền để xem xét”, nhưng pháp luật hiện hành chưa quy định cụ thể trình tự, thủ tục, thời hạn giải quyết. Mặt khác, vấn đề đặt ra trong trường hợp sau khi giải quyết, Viện kiểm sát ban hành công văn trả lời, đương sự không đồng ý và tiếp tục gửi đơn khiếu nại thì quy trình giải quyết tiếp theo sẽ được thực hiện như thế nào và có được xem là đơn khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp hay không, bởi lẽ hiện nay trường hợp này không thuộc phạm vi điều chỉnh của Hướng dẫn số 24.

Hai là, quy định về thời hạn gia hạn giải quyết khiếu nại thuộc thẩm quyền giải quyết của Cơ quan điều tra, Viện kiểm sát còn có sự mâu thuẫn. Tại Điều 475

và Điều 476 của BLTTHS năm 2015 không quy định về việc gia hạn thời hạn giải quyết khiếu nại. Tuy nhiên, tại điểm đ khoản 1 Điều 7 Thông tư liên tịch số 02/2018 lại quy định: “*Khi thời hạn xác minh nội dung khiếu nại đã hết, nhưng nội dung xác minh chưa thực hiện xong thì người giải quyết khiếu nại xem xét gia hạn thời hạn xác minh. Thời hạn gia hạn xác minh không vượt quá thời hạn giải quyết khiếu nại*”. Như vậy, với quy định này thì người giải quyết khiếu nại xem xét được gia hạn thời hạn xác minh, nhưng thời hạn xác minh là bao lâu thì pháp luật hiện hành chưa quy định cụ thể. Mặt khác, với quy định về thời hạn giải quyết khiếu nại theo quy định của BLTTHS hiện hành thì thời hạn kiểm tra, xác minh là một trong những trình tự, thủ tục khi giải quyết khiếu nại và thời hạn này nằm trong phạm vi thời hạn giải quyết khiếu nại. Như vậy, vấn đề đặt ra việc gia hạn thời hạn xác minh có cần thiết hay không, bởi lẽ thời hạn này cũng nằm trong thời hạn giải quyết khiếu nại. Mặt khác, việc người tố cáo rút đơn tố cáo khi đã thụ lý giải quyết thì trình tự, thủ tục tiếp theo sẽ xử lý như thế nào, vấn đề này chưa được cụ thể hóa tại Chương XXXIII BLTTHS năm 2015 và Thông tư liên tịch số 02/2018.

Ba là, tại khoản 3 Điều 482 BLTTHS năm 2015 quy định: Cơ quan điều tra, cơ quan được giao nhiệm vụ tiến hành một số hoạt động điều tra, Tòa án có trách nhiệm thông báo việc tiếp nhận và gửi văn bản giải quyết khiếu nại, tố cáo cho Viện kiểm sát cùng cấp hoặc Viện kiểm sát có thẩm quyền. Điều này cũng đồng nghĩa rằng khi cơ quan có thẩm quyền giải quyết khiếu nại, tố cáo thì bắt buộc phải gửi cho Viện kiểm sát cả thông báo việc tiếp nhận và văn bản giải quyết khiếu nại, tố cáo. Tuy nhiên, theo quy định tại khoản 2 Điều 8, khoản 2 Điều 12 Thông tư liên tịch số 02/2018 thì các cơ quan này phải gửi văn bản thông báo thụ lý hoặc quyết định giải quyết khiếu nại hoặc quyết định đình chỉ việc giải quyết khiếu nại cho Viện kiểm sát cùng cấp hoặc Viện kiểm sát có thẩm quyền; văn bản thông báo thụ lý hoặc quyết định giải quyết tố cáo cho Viện kiểm sát cùng cấp để tiến hành kiểm sát việc giải quyết. Với việc sử dụng từ “**hoặc**” sẽ còn có cách hiểu khác nhau và chưa thống nhất với quy định của BLTTHS năm 2015 (Vì có thể hiểu chỉ gửi một trong các loại văn bản trên cho VKS).

Trên đây là báo cáo tham luận về *Kinh nghiệm công tác kiểm sát việc giải quyết đơn Khiếu nại, tố cáo của Tòa án; thực trạng việc gửi các văn bản giải quyết đơn của Tòa án, những tồn tại và khó khăn vướng mắc*. Viện KSND huyện Ninh Giang báo cáo Viện KSND tỉnh Hải Dương theo dõi và chỉ đạo./.

Nơi nhận:

- VKSND tỉnh Hải Dương(TTKT);
- Lãnh đạo Viện;
- Lưu.

VIỆN TRƯỞNG

Nguyễn Văn Quang